

LỜI KHẨN KHIẾT TỊNH- LỜI ĐÁP TRẢ CỦA TÌNH YÊU

“Rời Người lên núi và gọi đến với Người những kẻ Người muốn. Và các ông đến với Người” (Mc 3, 13)

Thiên Chúa là Tình Yêu! Khi tạo dựng con người, Thiên Chúa đã đặt vào lòng con người một trái tim có khả năng yêu và biết đón nhận tình yêu. Ngài cũng đã khơi dậy nơi con người lòng khao khát đáp trả khát vọng yêu và được yêu qua lời khẩn Khiết Tịnh. Đây là quà tặng của Thiên Chúa ban cho con người và là dấu chỉ đặc biệt của các thực tại trên trời. Người tu sĩ cam kết sống khiết tịnh để hiến dâng trọn vẹn cuộc đời và tâm trí cho Thiên Chúa. Sống khiết tịnh, lối sống mà không phải ai cũng nhận ra hết những giá trị cao quý và vẻ đẹp của nó. Vậy, câu hỏi được đặt ra: Đây là bản chất của lời khẩn Khiết Tịnh? Đây là những thách đố của lời khẩn Khiết Tịnh? Phương thế nào giúp người tu sĩ hôm nay sống tròn đầy và bảo toàn đức Khiết Tịnh như Chúa muốn? Để làm sáng tỏ những vấn nạn trên, chúng ta cùng suy tư lời khẩn Khiết Tịnh dưới ánh sáng Lời Chúa, giáo huấn của Giáo hội và Hiến chương của dòng Mến Thánh Giá.

Bản Chất Của Lời Khẩn Khiết Tịnh

Tự bản chất, “Sống đức Khiết Tịnh thánh hiến là giữ gìn trái tim không bị phân chia và hiến dâng trọn vẹn con người mình cho Đức Kitô, để cùng với Người hân hoan phục vụ Nước Trời”.¹ Theo Đức cha Lambert, mức độ cao nhất của đức Khiết Tịnh hệ tại sự “khước từ mọi khoái cảm cố ý tìm kiếm nơi bất cứ một thụ tạo nào, ngay cả khoái cảm có thể nhận được do những ân huệ trên trời”.² Dưới lăng kính này, đức Khiết Tịnh được nhìn nhận là nhân đức Yêu Thương. Chúng ta, người tu sĩ hiểu được giá trị tuyệt vời của nhân đức ấy nên hiến trọn đời mình cho Đức Kitô với trái tim không bị phân chia cho một thụ tạo nào. Lời khẩn Khiết Tịnh nhằm giải thoát con tim chúng ta khỏi những gắn bó với những thụ tạo khiến chúng ta xa rời Thiên Chúa. Chúng ta chọn Đức Kitô làm trung tâm của mọi quy hướng và ước muốn. Ngài là đối tượng duy nhất của lòng trí chúng ta. Trái tim chúng ta dành trọn tình yêu thương cho Đấng là Tình Yêu. Đức cha Lambert đã xác tín “Một tâm hồn khiết tịnh thật chỉ tìm thực hiện ý Chúa mà không tìm kiếm chính mình”.³

Sắc lệnh Thích Nghi Canh Tân Đời Sống Tu Trì khẳng định đức Khiết Tịnh là một nhân đức cao quý, “phải được quý trọng như một ân huệ cao cả của ơn thánh. Thật vậy, ân huệ ấy giải thoát lòng con người cách đặc biệt (x. 1 Cor 7, 32-35), để nồng nàn mến Chúa và yêu người hơn. Vì thế, đức Khiết Tịnh là dấu chỉ đặc biệt của kho tàng trên trời và cũng là phương tiện thích hợp nhất cho các tu sĩ hân hoan hiến mình phụng sự Chúa và làm việc tông đồ”.⁴ Chúng ta quảng đại thưa tiếng xin vâng trong tự do và tin yêu, để rồi bước theo Đức Kitô qua lời khẩn dòng và hân hoan sống đời sống chúng ta cho Tin Mừng. Sự kết hợp cá vị và mật thiết với Đức Kitô giúp chúng ta sống hòa hợp với bản thân và với tha nhân. Đức Khiết Tịnh thánh hiến làm cho chúng ta có lòng trắc ẩn và trái tim rộng mở để phục vụ mọi người như anh chị em, không phân biệt giới tính hay địa vị xã hội. Sự kết hợp cá vị với Đức Giêsu giúp chúng ta sống hòa hợp với bản thân và tha nhân.

¹ Hiến Chương Hội Dòng Mến Thánh Giá Hưng Hóa, điều 13.

² HC HDMTGHH, điều 13.

³ HC HDMTGHH, điều 13.

⁴ Sắc Lệnh Thích Nghi Canh Tân Đời Sống Tu Trì, no. 12.

Ơn gọi là một huyền nhiệm! Ơn gọi sống đời sống thánh hiến được khởi đi từ Thiên Chúa. Khiết Tịnh thánh hiến là quà tặng của Thiên Chúa dành cho những ai Ngài muốn. Sống độc thân vì Nước Trời “Không phải ai cũng hiểu được câu nói ấy, nhưng chỉ những ai được Thiên Chúa cho hiểu mới hiểu” (x. Mt 19,11). Đức Giêsu cũng mạc khải cho các môn đệ “Không phải anh em đã chọn Thầy nhưng chính Thầy đã chọn anh em” (x. Ga 15, 16). Thiên Chúa là người đi bước trước, đã chọn gọi chúng ta bước theo Ngài do tình thương và ân sủng của Ngài. Khi chúng ta tuyên khấn sống Khiết Tịnh trọn đời là hành vi đáp trả lời mời gọi yêu thương của Thiên Chúa và đón nhận quà tặng của Ngài. Tuy nhiên, có những thách đố trong việc sống lời khấn Khiết Tịnh mà nhiều tu sĩ đã và đang gặp phải trong hành trình sống ơn gọi thánh hiến.

Những Thách Đố Sống Đức Khiết Tịnh Thánh Hiến

Người tu sĩ dù có tu lâu năm và sống thánh thiện đến mức nào thì thường vẫn mang trong mình thân phận mỏng dòn và yếu đuối của phận người. Chính Đức Giêsu cũng nhắc nhở chúng ta ý thức “tinh thần thì hăng hái nhưng xác thịt lại yếu đuối” (x. Mc 14,38). Vì thế, đức Khiết Tịnh thánh hiến luôn là một thách đố cho chúng ta trong mọi thời đại. Thách đố đầu tiên “đến từ một nền văn hóa hưởng thụ, đang tháo gỡ mọi quy tắc đạo đức khách quan của tính dục, thường giản lược tính dục thành một thứ trò chơi và một món hàng tiêu thụ, cũng như tôn thờ bản năng tính dục với sự đồng lõa của các phương tiện truyền thông xã hội”.⁵ Các trang mạng xã hội, sách báo và nhiều ấn phẩm có những tác động xấu, khiến nhiều người đánh mất ý thức trong sáng về tính dục. Lối sống hưởng thụ và sự suy giảm của các giá trị đạo đức được các phương tiện truyền thông có xu hướng tấn công vào tận thâm cung tâm hồn của chúng ta. Cảm dỗ về đức Khiết Tịnh không chỉ dừng lại ngoài khuôn viên tu viện mà còn có thể len lỏi vào phòng riêng của chúng ta qua nhiều phương tiện truyền thông.

Một thách đố lớn cho lời khấn Khiết Tịnh của người tu sĩ hôm nay đến từ đặc thù công việc mục vụ và nhiều hoạt động tông đồ mang tính cách “nhập thể”. Chúng ta có nhiều cơ hội gặp gỡ, liên hệ, và gần gũi với người đồng phái và khác phái. Chúng ta muốn hòa mình hết cỡ vì nghĩ rằng đó là phương thế giúp chúng ta tạo được sự thân thiết và có thể giúp đỡ người khác. Tuy nhiên, khi sự năng động, cởi mở, thân thiện và dạn dĩ quá giới hạn, chúng ta dễ có nguy cơ không ý tứ trong cách hành xử và trong lời nói. Từ đó, chúng ta dễ có nguy cơ bị đánh mất chính mình và xây dựng những mối tương quan không lành mạnh, không trong sáng với người đồng phái cũng như người khác phái. Nếu chúng ta không cẩn trọng, tiết độ và khổ chế trong các mối tương quan thì con tim chúng ta dễ bị san sẻ và dễ bị quy hướng về một thụ tạo hơn là về Đấng chúng ta đã ký kết giao ước tình yêu.

Thách đố của lời khấn Khiết Tịnh cũng có thể đến từ đời sống cộng đoàn nếu cộng đoàn không có tình yêu thương. Đời tu không phải là một hành trình đơn độc mà là một đời sống huynh đệ cộng đoàn. Tuy nhiên, chính nơi đây lại có thể tiềm ẩn những thách đố cho lời khấn Khiết Tịnh khi các cá tính khác nhau va chạm, xung đột và thiếu tình bác ái. Một cộng đoàn thiếu yêu thương, chia sẻ và nâng đỡ lẫn nhau khiến nhu cầu yêu và được yêu của các thành viên không được triển nở. Khi tình huynh đệ trong cộng đoàn bị sa sút sẽ tạo cho chị em cơ hội đi tìm sự chia sẻ và nâng đỡ từ bên ngoài như một sự bù đắp cho sự thiếu hụt tình yêu thương.

⁵ Tông Huấn Đời Sống Thánh Hiến, no. 88.

Đây là một trong những lý do khiến chúng ta khó có thể vượt qua những lời mời mọc đầy quyến rũ của những tình cảm nguy hại cho đức Khiết Tịnh.

Là người nữ, thách đố của lời khấn Khiết Tịnh có thể khởi đi từ thiên chức làm mẹ mà Thiên Chúa phú ban cho người nữ. Theo Đức Thánh Cha Gioan Phaolô II, người nữ được trao ban thiên chức làm mẹ không chỉ về thể lý mà còn về cả tinh thần.⁶ Trái tim của người nữ thường có trực giác nhạy cảm đặc biệt trước những nhu cầu của người khác và dễ đồng cảm với người khác theo cách của một người mẹ. Đức Maria là một ví dụ cụ thể. Mẹ nhận thấy tình trạng thiếu rượu tại tiệc cưới Cana, Mẹ đã xin Đức Giêsu ra tay cứu giúp trước khi chủ nhà nhận thấy điều họ cần phải làm và trước khi họ xin Mẹ cứu giúp. Ta có thể nói rằng sự nhạy cảm là nét đặc trưng của người nữ nhưng cũng là thách đố cho người nữ tu. Sự nhạy cảm của người nữ tu có thể không chỉ dừng lại trước sự nhạy cảm với nhu cầu của người khác mà còn nhạy cảm trước nhu cầu của chính bản thân mình: nhu cầu tính dục, nhu cầu diễn tả và đón nhận tình cảm, nhu cầu yêu và được yêu. Nếu sự nhạy cảm của người nữ tu không được thăng hoa, chúng ta dễ có nguy cơ đi tìm sự bù trừ trong đời sống dâm hiến, đặc biệt trong việc sống lời khấn Khiết Tịnh. Vậy làm sao để có thể sống đức Khiết Tịnh thánh hiến trong bối cảnh xã hội hôm nay?

Phương Thế Sống Đức Khiết Tịnh Thánh Hiến

Không phải ngẫu nhiên người tu sĩ có thể sống đức Khiết Tịnh thánh hiến một cách tròn đầy. Đây là một nhân đức cần phải tập luyện, phải cố gắng nhiều bằng sự khiêm tốn, đứng đắn cùng với ơn Chúa trợ giúp. Vì thế, chúng ta cần nhận ra và sống giá trị cao quý của đức Khiết Tịnh, cộng tác và sống trọn vẹn với giao ước tình yêu mà chúng ta đã cam kết với Chúa.

“Khi trung thành với lời tuyên khấn và từ bỏ mọi sự vì Chúa Kitô (x. Mc 10,28), các tu sĩ chọn bước theo Người (x. Mt 19,21) như điều cần thiết duy nhất (x. Lc 10,42), bằng cách lắng nghe lời Người (x. Lc 10,39) và chuyên lo việc Chúa (x. 1 Cr 7,32)”.⁷ Vì thế, để có thể sống trưởng thành đức Khiết Tịnh thánh hiến giữa một thế giới tục hóa, trước tiên chúng ta cần có “tinh thần khiêm nhường thăm sâu, đời sống chuyên cần cầu nguyện và kết hợp mật thiết Đức Giêsu Kitô Chịu-Đóng-Đinh”.⁸ Giữa một thế giới có nhiều thông tin lệch lạc, chúng ta cần kết nối đời mình với một kênh thông tin chuẩn chỉ là cầu nguyện và chiêm niệm, để tìm kiếm và thi hành ý Chúa. Cầu nguyện không chỉ là một thói quen đạo đức mà cần được xác tín như hơi thở của đời tu. Những cảm nghiệm trong đời sống cầu nguyện sẽ trở thành kim chỉ nam dẫn dắt chúng ta nối kết với Chúa và nên một với Ngài. Bên cạnh đó, hoa trái của đời sống cầu nguyện là những hương vị tình yêu của Thiên Chúa. Những hương vị tình yêu đó sẽ lấp đầy các khoảng trống trong trái tim chúng ta và chúng ta có thể xây dựng một lối sống đậm chất yêu, yêu Chúa và yêu tha nhân.

Để sống lời khấn Khiết Tịnh cách trọn hảo thật không dễ dàng vì chúng ta là những “bình sành dễ vỡ”. Bên cạnh đời sống cầu nguyện thăm sâu, đời sống cộng đoàn được nhìn nhận như là một yếu tố quan trọng trong đời sống Khiết Tịnh thánh hiến. Có thể khẳng định đời sống cộng đoàn là nền tảng giúp người tu sĩ giữ lời khấn Khiết Tịnh cách tích cực với tâm hồn vui tươi. Hiến chương dòng Mến Thánh Giá nhấn mạnh đến vai trò của các thành viên trong việc

⁶ Phẩm Giá Người Phụ Nữ, no 21.

⁷ Sắc Lệnh Thích Nghi Canh Tân Đời Sống Tu Trì, no. 5.

⁸ HC DMTGHH, điều 16.

gìn giữ và bảo toàn đức Khiết Tịnh của chị em. Lời mời gọi mọi thành viên trong cộng đoàn, đặc biệt các chị hữu trách, hãy tạo bầu khí an bình, yêu thương, tin tưởng nhau trong cộng đoàn. Thêm vào đó, việc tôn trọng kỷ luật chung, sự khiêm tốn chân thành cởi mở với bề trên và chị em trong cộng đoàn khi gặp khó khăn thử thách trong lãnh vực đức Khiết Tịnh, là những phương cách hữu hiệu để nuôi dưỡng và nâng đỡ ơn gọi của từng chị em.⁹

Lời khấn Khiết Tịnh không tiêu diệt khuynh hướng phái tính, kể cả bản năng làm cha làm mẹ. Vì thế, một trong những yếu tố cần thiết để sống lời khấn Khiết Tịnh là có sự trưởng thành cần thiết về tâm lý và tình cảm.¹⁰ Trong đời sống tu trì, người nữ tu dâng hiến tình yêu của mình cho Thiên Chúa, ký kết hôn ước tình yêu với Ngài và kết hợp mật thiết với một mình Ngài. Lời khấn Khiết Tịnh mời gọi người nữ tu chúng ta thực thi thiên chức làm mẹ nơi cộng đoàn và nơi chúng ta phục vụ: sống tình mẫu tử trong đời sống và trong tương quan với mọi người qua lòng thương xót, dịu dàng, tế nhị, săn sóc và quan tâm đến người khác. Qua việc sống lời khấn Khiết Tịnh, con tim chúng ta không bị ràng buộc trách nhiệm trong một gia đình thể lý. Chúng ta có thể ôm cả gia đình nhân loại với lòng trí thanh sạch để trao ban tình yêu mẫu tử của chúng ta cho mọi người, đặc biệt những người nghèo khổ và sống bên lề xã hội. Đây là một lời chứng cho tình yêu của Thiên Chúa và một sứ điệp loan báo Tin Mừng cho thế giới hôm nay.

Kết luận

Sống lời khấn Khiết Tịnh trong bối cảnh xã hội hôm nay quả thật là một hành trình đầy thách đố. Người sống đời thánh hiến không chỉ chiến đấu với những thách đố từ bên ngoài, mà còn phải chiến đấu với cả những thách đố đến từ bên trong, để sống trọn vẹn giao ước tình yêu với Đức Kitô. Tuy nhiên, những thách đố này tôi luyện chúng ta, giúp chúng ta xác tín hơn và trưởng thành hơn trong ơn gọi dâng hiến. Giữa một thế giới ồn ào, chúng ta cần tĩnh lặng bên Chúa, tìm sức mạnh nội tại qua việc cầu nguyện và nguyện ngắm hằng ngày. Đời sống cầu nguyện là ngọn hải đăng giúp chúng ta vượt qua mọi khó khăn, thử thách. Bên cạnh đó, chúng ta cần tạo dựng một gia đình cộng đoàn bác ái yêu thương, nơi mỗi chị em thực sự có kinh nghiệm và cảm nghiệm thuộc về. Khi được sống trong một cộng đoàn chan chứa tình yêu thương, các thành viên dễ dàng chia sẻ và nâng đỡ lẫn nhau. Thêm vào đó, thiên chức mẫu tử thiêng liêng của chúng ta được triển nở nơi cộng đoàn và nơi những người chúng ta gặp gỡ. Đây chính là lời rao giảng không cần ngôn từ loan báo cho thế giới hôm nay về lời khấn Khiết Tịnh là nhân đức Yêu Thương, bắt nguồn từ Thiên Chúa là Tình Yêu.

Lạy Mẹ Maria, Mẹ là đóa hoa trinh khiết của Thiên Chúa. Chúng con ý thức rằng, sống độc thân vì Nước Trời là một ân huệ Thiên Chúa ban cho chúng con. Tuy nhiên, ân huệ ấy lại được đặt trong “bình sành dễ vỡ” là thân xác yếu hèn của chúng con. Xin Mẹ gìn giữ, đồng hành với chúng con trên hành trình của đời dâng hiến. Xin Mẹ nguyện cầu cùng Giêsu, con của Mẹ và là Anh của chúng con, để lòng trí chúng con luôn hướng trọn vẹn về Ngài với một trái tim không bị san sẻ. Xin cho chúng con luôn ý thức rằng sống lời khấn Khiết Tịnh không phải là bóp nghẹt con tim chúng con trong sự đơn độc, buồn tẻ; trái lại, lời khấn ấy làm cho trái tim chúng con chan hòa sức sống và yêu thương, để chúng con lan tỏa tình yêu Chúa đến tất cả mọi người. Amen.

⁹ HC DMTGHH, điều 17.

¹⁰ Sắc Lệnh Thích Nghi Canh Tân Đời Sống Tu Trì, no. 12.